

EL MISTERI FORCADES

Ve de la pàgina 5

Per emfatitzar la importància d'aquest «entorn», Forcades busca en una butxaca de l'hàbit i en treu una targeteta amb un arc iris pintat i la frase *Viu l'esperit. Canviant la por per la pau*. L'hi va deixar una germana sobre la tauleta de nit perquè la trobés al tornar d'una de les reunions del Procés Constituent en què ella i Arcadi Oliveres estaven encallats. «La força que jo puc mostrar es nodreix de coses així, ¿veu?».

—¿Aquesta força podria arribar a tenir un accent messiànic?

—No necessitem més salvadors ni messies. Aquest és el punt delicat de tot això. Més que el poder financer em fa por que el Procés Constituent no sigui capaç de generar autogestió. Si no hi ha un apoderament real, haurem fracassat. Canviarem coses, però tornarem a tenir líders que muntaran el seu xiringuito i persones alienades.

—Els seus crítics l'acusen d'afany de protagonisme.

—Quan vaig entrar al monestir vaig trobar a faltar el reconeixement extern. Com a metge, els pacients sovint em donaven les gràcies. Però aquest temps al monestir m'ha ajudat a integrar-lo. Jo només vull ser una veu més.

—Una veu que troba altaveus.

—Arcadi [Oliveres] i jo no tenim poder mediàtic, ni poder polític. I econòmic, encara menys. Per no tenir, no tenim ni poder informàtic, perquè la web ha estat sis dies sense funcionar, i quan ha funcionat hem tingut més de 500 incidències.

—¿I si ningú vol encapçalar aquesta plataforma que impulsen vostès i li demanen que la lideri?

—No crec que passi. I si passa, haurem fallat. Ja no seria un front de persones autoconscients. La nostra voluntat és que es faci veritat el redescobriments de la pròpia autoritat política, moral, existencial. Que tots siguem autors de les nostres vides.

Ingredients ideològics

Però, ¿quins ingredients són presents a la cuina del seu pensament polític? La primera, enumera, el personalisme que va mamar de la família —el pare era ateu, que consti— i a l'escola Pau Casals de Gràcia, on va estudiar la primària. «Allà, en l'època de Franco, vaig aprendre que tot es decidia en grup, que era bo el debat i que els professors havien d'escoltar els alumnes».

Després la seva vida va patir alguns revessos. Els seus pares es van separar quan tenia 11 anys, la seva mare es va tornar a casar i als 16 ella va intentar fugir de casa. El pla va quedar en no-res i van caure a les seves mans els Evangelis de la mà de la teologia de l'alliberament, en la seva formulació primera del teòleg peruà Gustavo Gutiérrez. «Hi ha al·legats dels profetes que estan recollits com a paraula de Déu i que arriben fins al segle XXI: 'Veneu el pobre per un parell de sandàlies', 'esteu oferint-me sacrificis però, després de fer-los, es-

El vent entre els pins del bosquet del monestir li fa una mala jugada a la benedictina i enganxa accidentalment el seu vel.

tafeu el pobre en la mesura del blat i el gra'. 3.000 anys després estem igual, ¿oi?».

Més tard va tenir una experiència reveladora a la Veneçuela d'Hugo Chávez. «El procés veneçolà em va interessar de manera pràctica, veient com persones marginals em parlaven com si fossin subjectes polítics. Sentien que la seva opinió tenia pes en el procés polític del seu país. Això és el que necessitem realment, sentir que comptem ens trobem on ens trobem en l'escala social. Si no tenim aquesta sensació de subjectivitat política, ¿quan la tindrem?».

I el seu quart nutrient és el filòsof Enrique Dussel —professor a Mèxic després que la dictadura argentina li posés una bomba—, a qui va conèixer l'any passat quan va venir convidat

“

«Si el capitalisme fos el paladí de la llibertat, seria capitalista. Però ens enganyen»

per Cristianisme i Justícia. «Inspirada en el seu llibre *Las metáforas teológicas de Marx*, parlo del fetitxisme dels diners, que de fet és una noció bíblica».

Amb aquests principis actius, Forcades ha construït les seves tres pastilles crítiques al capitalisme. Primera: «Si el capitalisme fos el paladí de la llibertat, jo seria capitalista. Però ens enganyen. Regula en un costat i a l'altre, res. Les empreses deslocalitzen i els treballadors no poden canviar de país per les lleis d'immigració». Segona: «No vull empreses que busquin guanyar més diners, sinó millorar el país, que no vulguin l'obsolescència programada, que no facin productes deteriorats per poder tornar a vendre'ls 10 anys després. ¡Quina vergonya! Això va en contra de la productivitat i genera muntanyes de residus.

És absolutament antiètic». I tercera: «La crítica a la plusvàlua. El capitalisme diu: 'Si jo obtinc amb la meua feina mil euros de benefici i a tu te'n pago un, està molt bé'. I jo no vull una societat així, és una indignitat, és una cosa criminal. Jo vull una societat on la gent que faci això vagi directament a la presó. Totes les relacions laborals han de ser relacions de col·laboració. No pots vendre la teua capacitat de treball perquè no la pots separar mai de la teua dignitat».

Optimisme de la voluntat

—Hi ha qui opina que peca de naïf.

—Naïf és la persona que creu que sense un canvi radical de sistema aconseguirem revertir totes aquestes retallades de drets i llibertats. No només ens hem endeutat per tota la vida, sinó que no tenim ni idea de quantes generacions faran falta per pagar el deute als bancs.

—Però creure que tot és possible...

—Tot menys la inacció.

—Fins i tot diu que, si volem, podem canviar en 24 hores el que sigui.

—La gràcia de la frase és el «si volem». No ens hem de queixar, ni buscar culpables, simplement hem de voler canviar.

—¿Fins i tot seria possible posar una dona al capdavant del Vaticà?

—¿Per què no?

—De moment, deu estar més d'acord amb el papa Francesc, ¿oi?

—Alguns signes són esperançadors, però n'hi ha un que no ho és tant. El 80% de les companyes monges dels Estats Units estan organitzades a la Leadership Conference of Women Religious, que congrega més de 57.000 religioses. Treballen amb els més marginats. Durant els últims anys el Vaticà els ha enviat inspectors per avaluar els seus programes i les han condemnat per ocupar-se més de les mares solteres que d'anar en contra de l'avortament, per atendre els homosexuals més que combatre el matrimoni gai. Els retiren la seva autogestió i elles han advertit que no ho toleraran. Doncs el papa Francesc ha dit que endavant amb el control.

—Una curiositat final. ¿Déu li ha demanat acció política com li va demanar a Joana d'Arc que enfrontés la seva espasa amb els anglesos?

—[Somriu] No és el meu cas, no, certament. Però el fet que no hi hagi relacions extraordinàries amb Déu no significa en absolut que estigui absent. Quan dos o tres es reuneixen en el seu nom —i ho fan quan s'ajunten en nom de l'amor, la llibertat i el respecte—, Ell hi és present. Jo cada vegada veig més la densitat de la presència de Déu en això, a intentar respectar tothom, en les dificultats que sorgeixen...

I Forcades se'n va a pas lleuger a parar la taula per al dinar, a la una en punt del migdia, que és una missió que compleix amb goig perquè entre les olles també hi ha Déu i perquè també és una manera de vetllar pel bé comú. ≡

Vegeu el vídeo d'aquesta notícia amb el mòbil o ae-periodico.cat

